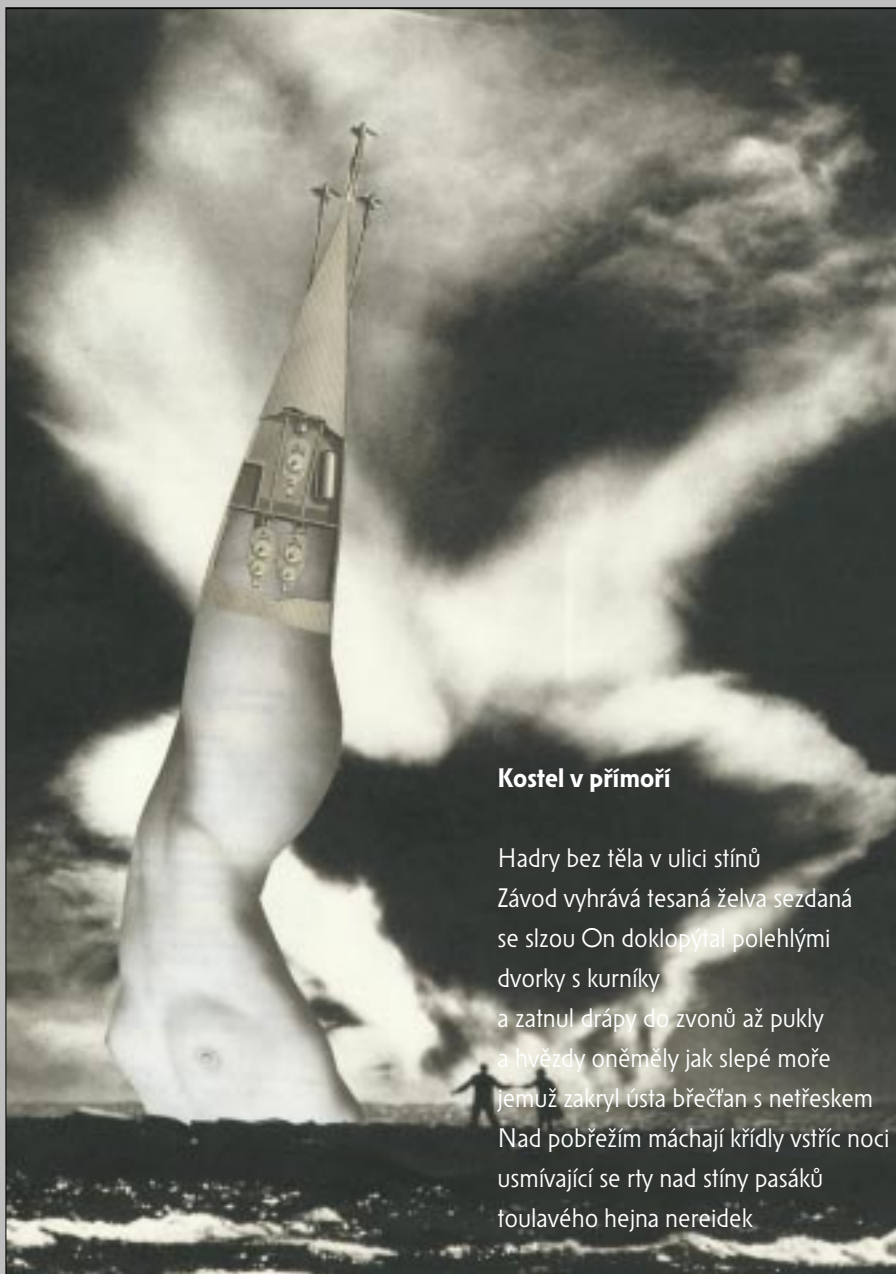

ANTONÍN JIŘÍ HLUŠTÍK

PAVEL RUDOLF VEJŘÁČKA

VŽDYŤ
JE
TO
TAK
SNADNÉ

Kostel v přímoří

Hadry bez těla v ulici stínů
Závod vyhrává tesaná želva sezdaná
se slzou On doklopýtal polehlými
dvorky s kurníky
a zatnul drápy do zvonů až pukly
a hvězdy oněměly jak slepé moře
jemuž zakryl ústa břechtan s netřeskem
Nad pobřežím máchají křídly vstříc noci
usmívající se rty nad stíny pasáků
toulavého hejna nereidek

VŽDYŤ

JE

TO

TAK

SNADNÉ

Autoři použili pro název své společné výstavy slogan *Vždyť je to tak snadné!* a výtvarná díla, jež vás obklopují, vnukají nejednu vtíravou otázku. Co tím názvem mysleli? Co chtějí lidem z počátku třetího tisíciletí sdělit? Jak je vůbec napadlo něco takového vystavovat...?

Byla jsem požádána, abych se ujala úkolu pokusit se předem nabídnout nějaké odpovědi. Přijímám toto břemeno už proto, že se v této chvíli nacházím (a po dostatečně dlouhou dobu ještě budu nacházet) tisíce kilometrů od Loun; nehrozí mi tedy nebezpečí vystavení dotazům, na něž neznám odpovědi. Také se tím vyhnu vašim reakcím, gejzírům neovladatelných emocí a jiným spontánním projevům, jimiž oba autory jistě zahrnete a jejichž dopad je výsostným rizikem každého tvůrce.

První neodbytná otázka, která vás nepochybně již chvíli pronásleduje, je nejspíše motivována touhou zvědět, proč se tito pánové středního věku takto veřejně odhalují. Vždyť se lze celkem oprávněně domnívat, že jejich duševní a tělesný vývoj byl již ukončen. Z jakého důvodu se tedy tak rozverně ohlížejí tam, kde v šerém dávnověku dřímá jejich puberta?

Všichni víme, že co dřímá, to se také občas probouzí. Nejinak je tomu patrně i u našich dvou amatérských tvůrců. Ano, cosi se v nich probudilo a dere se to ven. Ale co se to vlastně dere? Odpověď netřeba hledat dlouho a daleko. Stačí, vzijeme-li se do stereotypu každodenního života obou mužů. Pavel Rudolf Vejrážka, jinak soudný a laskavý člověk, antikvář a vydavatel, tráví spoustu času v šerosvitu klenutého přízemí domu naproti děkanskému chrámu sv. Mikuláše. A tam kromě šoupání obuvi věčně něco hledajících knihomolů slychá již jen šepot textů kýmisi odložených tiskovin, zaplňujících regály jeho antikvariátu. Antonín Jiří Hlušík, podstatou cholericý extrovert (a k tomu geolog!), prožívá dny v začouzené podkrovní sluji své muzejní pracovny. Obklopen zkamenělinami může sice pro oživení pronášet plamenné monology, avšak naděje, že zarputile mlčící štroví promění tyto samomluvy v dialog, je – mírně řečeno – blbost...

Právě toto léta trvající odloučení od styku s kolotajícím pramenem života vně jejich jeskyněk vedlo, podle mého názoru, k nepřekonatelnému nutkání nějak aktivněji se projevit. A jak je dnes mezi intelektuály zvykem, utekli se k výtvarnu!

Navíc je všeobecně známo, že muži si rádi hrají až do pozdního, ba senilního věku. Platí to a zřejmě platit nepřestane i o naší dvojici. Tvoří hravě, protože si myslí, že je to tak snadné. Hrají si, aby tvořili, tvoří, protože si chtějí hrát. A tak pořád dokola. Vše s jakousi zemitou syrovostí, tající v sobě podivná sdělení, s jejichž vysvětlením by si nevěděl rady ani slovuťný Sigmund Freud, natožpak umělecká kritika, estetici a strážci bezúhonných mravů.

Na jejich dílech nelze nevidět, že jim není nic svaté. Zahaleni kouřem stále dražších cigaret, stírhají, dlabou, lepí, pižlají a dokonce malují, štvání představami a zadýchání poznáním, že k proražení sudu osamění není třeba slov. Stačí jen začít si znova hrát. Vždyť je to tak snadné... Podíváme-li se na jejich tvorbu očima fundované umělecké kritiky, pak ovšem nezbývá než konstatovat, že *gradované retardace jejich imaginární exkalibrace nemají skrupulózní tendence a vyúsťují tedy v explicitně amatérské extravagance postrádající zakotvení v realitě, což vede k fabulační inkontinenci, prováděné kompoziční dezorientací a kataklyzmatickými exhalacemi existenciálního prach-ultra-modernismu poohárecké provenience, nazývaného v poslední době přímo infernomodernismem; realizace syžetů, zejména v případě Vejrážkových sexformancí, je frustrační (u Hluštíka přímo postsurrealisticky chudá), u obou autorů pak stejnou měrou postmodernisticky studená a současně postkomunisticky zdivočelá; pokud se jedná o možnou životaschopnost takto definovaného nového směru ve výtvarné tvorbě, není samozřejmě vyloučeno, že bude těžko potlačitelná... – a že si na ni budeme asi jen těžko zvykat.*

Takové hodnocení záměrů, postupů, vstupů a výstupů v díle našich dvou spoluobčanů Vejrážky a Hluštíka zní jistě příkře a nesmlouvavě. To však nic nemění na skutečnosti, že jsou prostě jenom nespoutaně hraví. Šokovanému divákovi nezbývá, než se nechat unášet zdánlivě nekonečným prostorem jejich představivosti, oživané letem netečných koulí, pitoreskními transplantáty, hrubě opracovanými špalky dřeva a chagallovsko-dalíovským chichotáním bizarních postavíček. Dívejme se na jejich výtvary a hrajme si s nimi. Neboť je to tak snadné, ba nejsnadnější!

PhDr. Marie Imbrová

Kostel v přímoří

Hadry bez těla v ulici stínů
Závod vyhrává tesaná želva sezdaná
se slzou On doklopýtal polehlými
dvorky s kurníky
a zatnul drápy do zvonů až pukly
a hvězdy oněměly jak slepé moře
jemuž zakryl ústa břechtan s netřeskem
Nad pobřežím máchají křídly vsťříc noci
usmívající se rty nad stíny pasáků
toulavého hejna nereidek

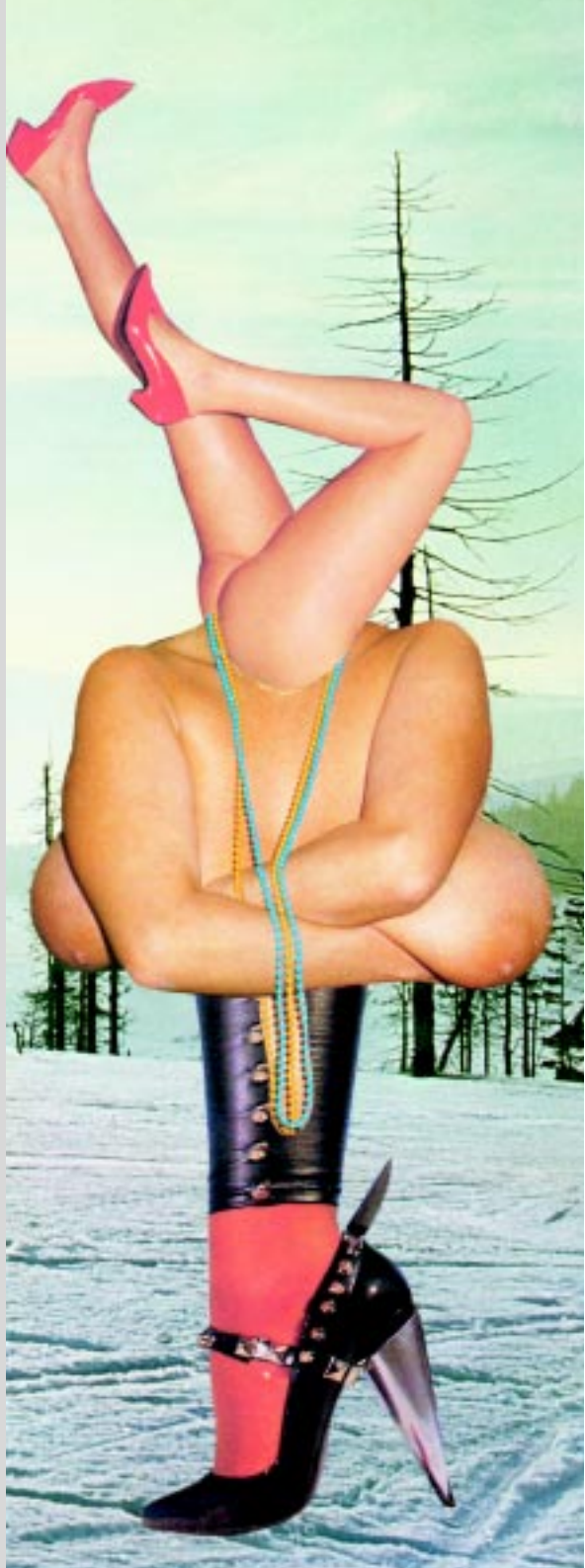

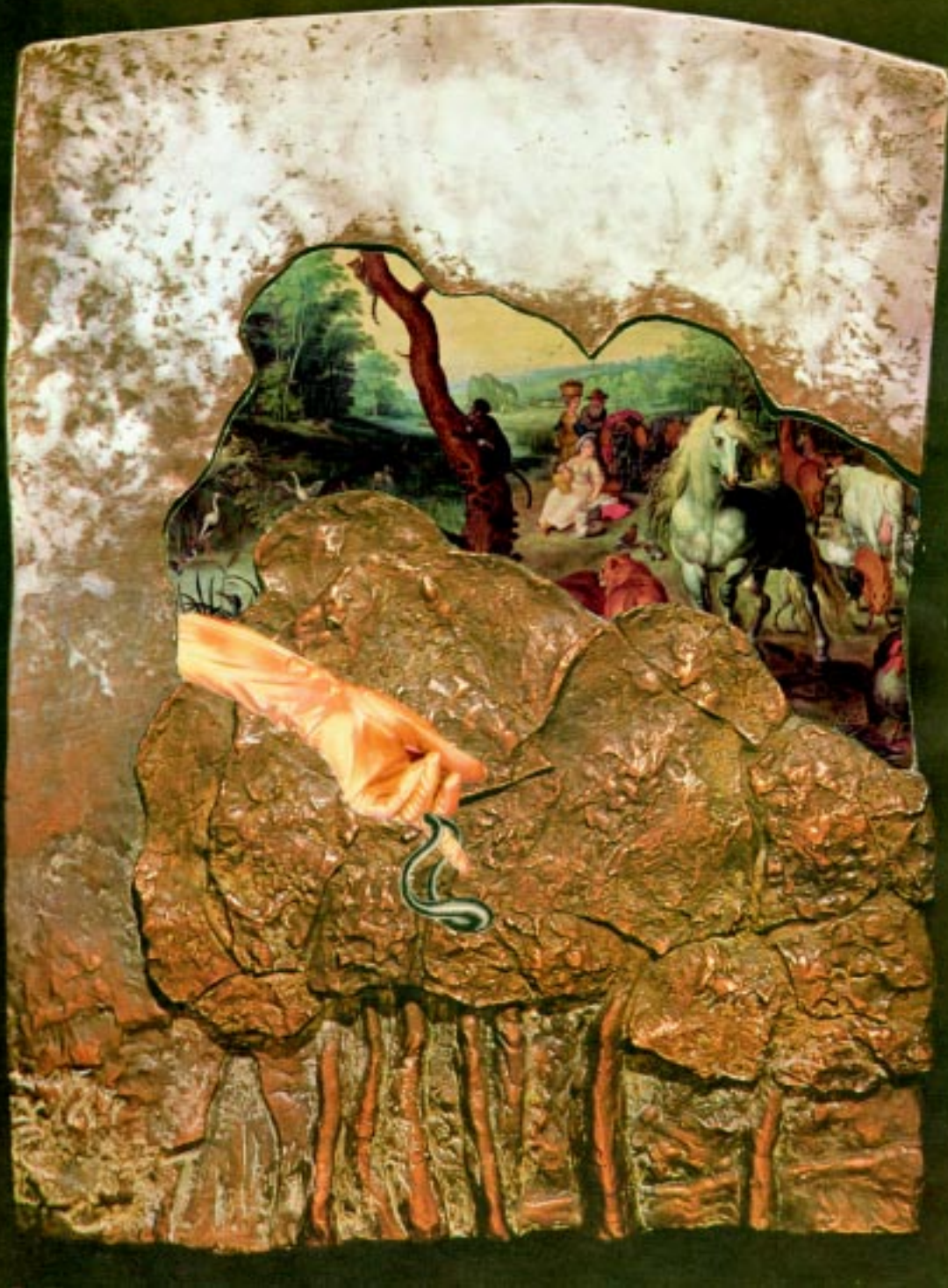
ANTONÍN J. HLUŠÍK / PROLETÁŘI VŠECH ZEMÍ, SPOJTE SE! / KRESBA

Pouštní říše

Trhá požírá a chlemtá dívá se dívá
pohled bloudí po zavátém zrcadle
bloud a zase velbloud nebo velvelbloud
jiskřivá chvíle je bílá trnitá a sošná
poseťá zobáky orlosupů sedí na holé zdi
větru Mnoho balvanů vystupuje ze žhavé
rozpálené zdi špičkou vyplouvají z obilí
mozku z emailu paláců a některé jsou
barevnými drahokamy očí pouštních bohů
zapadlých v rákosí zavlažovacích kanálů
A ona zatím panuje za ní se táhnou vůně
jako smečka psů kamenný Marduk krve

PAVEL R. VEJŘÁŽKA / NABÍDKA / KOLÁŽ

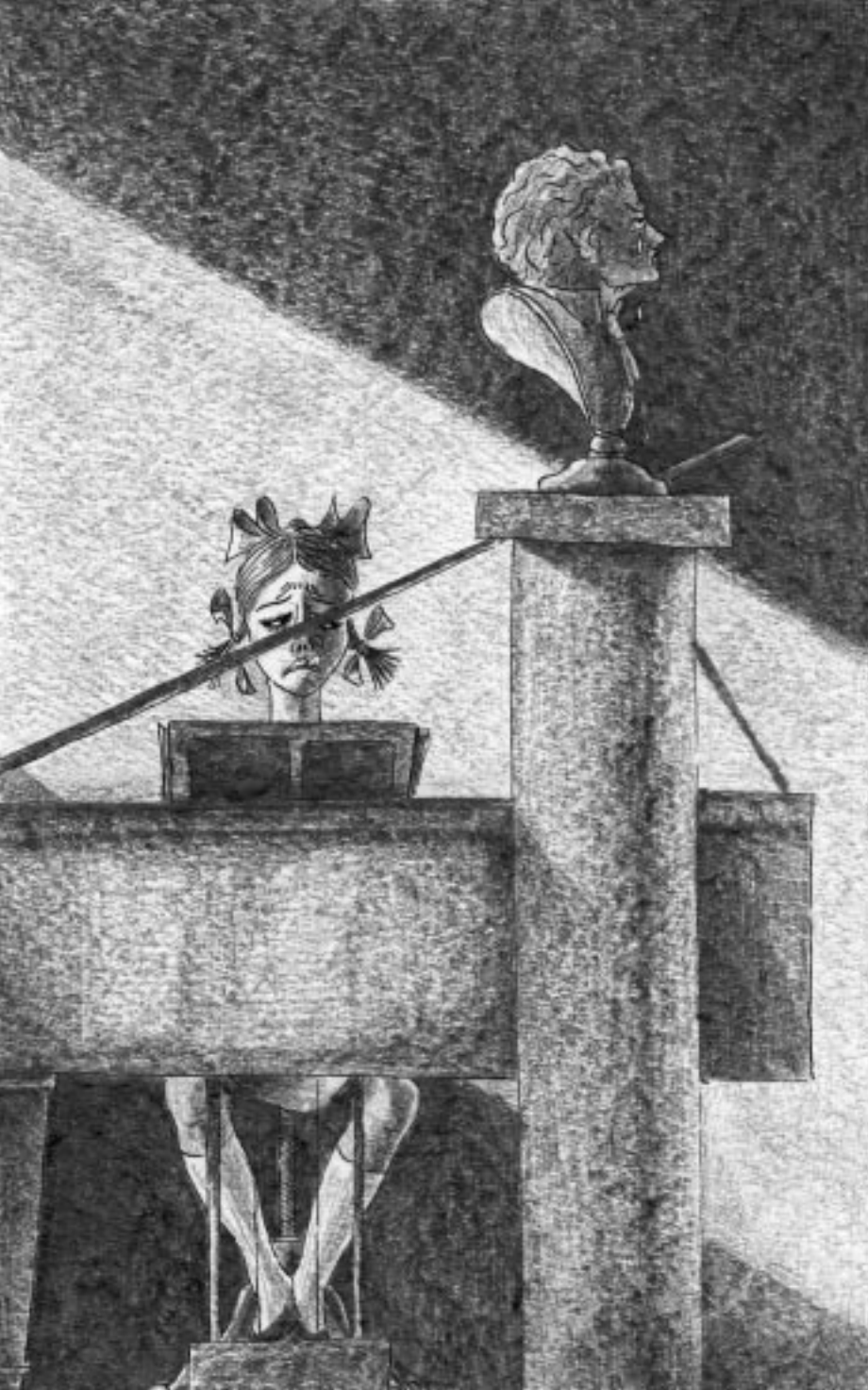
ANTONÍN J. HLUŠTÍK / TOUHA / KRESBA

PAVEL R. VEJŘÁKA / MASTURBACE / KOJÁŽ

Podzim

A hle růží oživená tvář Afrodity z Tarsu
snímající červenooranžový šat... Mládí
časem ztrácí tajemnou kresbu motýlích
křídel která ji neztratí nikdy ani
v magickém chvění ani na pustých cestách
pustých jak stařecká ruka jen několik srdcí
stále na odchodu nad propastí neslyší
varovný zpěv havranů nevidí jim do očí
Smutek prodlévá u podzemních fontán
vítr formuje mrakostroje stále údivnější
ptáci jsou někdy smutní ale nevědí o tom

Antonín Jiří Hlušík, magistr přírodních věd, kandidát geologických věd a nyní hlavně muzejní kurátor, se narodil 6. dubna 1946 ve Zlíně (původně mělo jeho druhé křestní jméno být rovněž Rudolf, ale kmotr si postavil hlavu, že ne). Díky genetické výbavě a dětským létům, stráveným mezi výškovými budovami Bažovy metropole, vyvíjela se Hlušíkova osobnost pod silnými vlivy smíšeného valašsko-hanácko-slováckého etnika na soutoku Dřevnice a Moravy. To jej poznamenalo na celý život, tam je prazdroj jeho invence, to posilovalo a utužovalo vývoj paličatého, hluchého a cholerického extroverta. Vše se završilo ve chvíli, kdy mu jeho vlastní žena neprozřetelně koupila první sadu olejových barev, paletu a dva štětce. Začal malovat a nějakou dobu byl dokonce členem lounského sdružení VOSA. Strávil také několik měsíců na Sahaře. Pak si na stará kolena pořídil řezbářské nářadí. Dodnes se pokouší správně s ním zacházet...

Již před čtvrtstoletím šokovaný svět pochopil, že je marné mu cokoli vymlouvat. Ostatně, ani jiní velcí umělci to neměli lehké!

Pavel Rudolf Vejrážka, mechanik hudebních nástrojů, hermetik, hudebník, nakladatel a nyní hlavně antikvář, se narodil 8. října 1956 v Žatci (nikdo si hlavu nepostavil, natož kmotr Rudolf; proto se jmenuje druhým jménem Rudolf). Ve třech letech dostal nový kabátek. Ihned vlétl v temném žateckém průjezdu do hromady mouru; když utíkal před rozloženou maminkou, narazil (v novém kabátku) do sloupu čerstvě nářezaného thérem. Těsně předtím stačil šlápnout do hovna. Tím byl zřejmě probuzen jeho talent, který on sám později pečlivě před světem tajil. Ovlivněn v mládí postoloprtským strýcem Josefem, žákem Oskara Brázdy, zabýval se fotografáním. V letech osmdesátých dochází k určujícímu setkání s Vratislavem Effenbergerem, Martinem Stejskalem a dalšími členy surrealistické skupiny v Československu, počátkem devadesátých let lze za zlomové považovat setkání s Vladislavem Zadrobílkem a Emilem Julišem. Koncem 20. století ho v přítmí lounského antikvariátu nachází chirurg Bořek Zasadil a společně s přáteli ho donutí k první výstavě...

Vydalo nakladatelství FABIO – Pavel R. Vejrážka / Louny, v roce 2001. Vysázeno písmem SOLPERA ze střešovické písmoljiny Františka Štorma. Básně ochotně poskytl Emil Juliš, dobrý člověk.

Grafická úprava, sazba a zlom **TypoStudio** FABIO, Tisk RAPORT s. r. o. Rakovník

ISBN 80-86352-08-0